

PO SPALIO VĒLIAVA

LIETUVOS KOMUNISTŲ PARTIJOS ROKIŠKIO RAJONO KOMITETO IR RAJONO DARBO ŽMONIŲ DEPUTATU TARYBOS ORGANAS

Nr. 28 (1769)

1959 m. balandžio mėn. 4 d., šeštadienis

Kaina 15 kap.

Skaitytojų žodis

Nuo 1957 m. pradžios dirbav "Duokiškio" kolūkijo II brigadoje karvių melžėja. Stengiausi dirbtį iš visos išlaidos. Iš kiekvienos prižiūrimos karvės per metus primelždavau po 2000 litrų ir daugiau pieno. Mano darbas buvo įvertintas: du sykius gavau pagyrimo raštus, vienatės metalas rajono žemės ūkio pirmynė saskrydyti man preišjavo už gerą darbą. Bet štai pernai lapkričio mėnesį susirgau. Sigrav neilgai, tačiau i manęs iš kolūkio valdyba suspėjo paskirti kitą melžėją, ir išlik ligos laikotarpiui, bet visam laikui.

Aš, kaip visi tarybiniai žmonės, noriu prisidėti prie septynmečio darbų, todėl prašyčiau kolūkio valdybą man priskirti mano ankstesnį prižiūretas karves. Aš pilmai pateisinsiu savo žodį, primiesiu iš kiekvienos karvės po 3000 litrų pieno.

Prašau redakciją išspausdinti šį straipsnelį, jei kuriant kaimi arba nesuderinti sakiniu, prašyčiau pataisy-

V. STRUNGIENĖ
"Duokiškio" kolūkio karvių melžėja

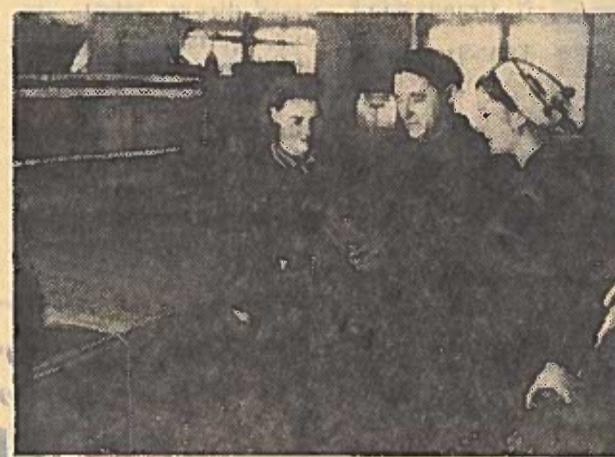
Drauge Strungiene, ir gyvenime pasitaikančių laiške nereikia išlaikyti. Dabar, kada milijonaliai tarybinių žmonės, karštai pritarantys partijos XXI sudėtavimo nutarimams, išlaikyti i visailaudinė kovą už septynmečio placo pirmalaikių igyvendinimą, Jūsų žodis ir darbas verti kuo didžiausio pirtartimo ir padalinimo. Mes tvirtai tikime, kad Jūs grįsite savo megštamo darbo ir pasieksite jaime daug naujų, pulkų išleidimų.

Rytą, balandžio 5 d., Rokiškio kultūros namuose įvyks laikraščių "Literatūra ir menas" ir "Po Spalio vėliava" skaitytojų konferencija. Be abejų, gausiai susirinkę skaitytojai ir korespondentai šloje, konferencijoje plačiai pasakys apie redakcijų darbą, duos daug ir vertlingų pasiūlymų, iškels įvairius darbo trūkumus. Tai žymiai dalimi prisidėti prie didingųjų septynmečio užduočių vykdymo. Per tris pirmosius štų metų mėnesius redakcija gavo netoli 500 laiškų, kuriuose rajono darbo žmonės kalba aplie naujas savo įspareigojimais, sumanymais, pakilia gerus pasiūlymus, išlikoja mitus darbe je kovojet.

Brangus skaitytojau, korespondente! Jūsų žodis—dideli ramstis šloje kovojet.

STAMBIAUSIAS STATYBINIU MEDŽIAGŲ KOMBINATAS PABALTIIJYE

Atmenė cemento gamybos pajėgumas per pa-

"Nemuno" fabrike plačiai žinomas pirmu-jančio audimo meistro Aleksandro Belovo vardas. Nesenai įvykusiuose rinkimuose jis išrinktas Juodupės gyvenvietės DŽD Tarybos deputatu. Aleksandras Belovas savo ilgametę patirtį perduoda jauniems darbininkams.

Nuo traukoje: A. Belovas (centre) apmoko jaunas audėjas M. Smirnovą (kairėje) ir J. Šliominą.

Žodis skaitytojui

2000-darbadienių

PAGERINTI PASKAITINĮ DARBA

Sėja — per 8 dienas

LITERATŪRINIS PUSLAPIS

Mokiniai augins triušius

DĒDĒS APYNÉLIO PIRTIS

Septynmečio žmonės

Kirstukas, baigęs darbą, iškrito krovė į kaladę ir nusiuolostė nuo veido prakaitą — štai vežimas ir baigtas. Dabar galės pailseti.

Tačiau vos tik jis išėjo į kiemą, pamatė beatskubantį tos pačios brigados kolukietį.

Su bėda, Matci, — be ižangos pradėjotas, — vežeme derlių į klojimą ir kaip tyčia tokis griovelis pasitaike... Taigi, ēmė koros ir sulūzo. Sakau, gal paremontuotum? Rytą vėl darbo — per akis.

— Negalejai aplink apvažiuoti, — barėsi Kirstukas. — Dirbi žmogus kelias dienas, o jie per kelias sekundes išmoko sulaužyti.

— Negi norėjau, kai myne. Žinoma, galėjau aplink apvažiuoti, bet, sakau, bus greičiau. Suremontuok, — kaip saugosi, — praše kolukietis.

Kirstukas pažvelge į saulę, kuri artejo prie silo, ir pagaliau, nusileido.

— Tai, sakai, rytdienai reikia? Bala tavęs nematé, ši kartą dar suremontuosiu. Siandien pat.

— Aš taip ir maniu, kad padarysi, — pažyvejo kolukietis. Aš tuoju atvežu.

Nors "Socializmo keliu" kolūkio I brigados stalius M. Kirstukas jau verčia 58-tą savo gyvenimo lapą, tačiau jis senatvei nepasiduoda. Ne vienas brigados žaliukas

Lietuvos Tarybų Socialistinės Respublikos Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo

ISAKAS

DĒL LIETUVOS TSR AUKŠČIAUSIOSIOS TARYBOS SUŠAUKIMO

Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumas nutaria:

Sušaukli Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos penktą šaukimo sesiją 1959 metų balandžio 21 d.

Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Pirmininkas J. PALECKIS
Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Sekretorius S. NAUJALIS
Vilnius, 1959 m. balandžio 1 d.

Stojo rikiuotėn Novosibirsko HES

Septintasis Novosibirsko HES agregatas dave pramoninę srovę. Pirmoji hidroelektrinė prie Obės pradėjo veikti visu pajėgumu. Dabar jois pajėgumas yra 400 tūks-

Kirstuko sūnūs: Valius ir Stasys.

— Bepigu pas jus užėiti — niekada neatsakot, — patenkintas pastebi brigadininkas. — O atsiranda ir tokiai, kurie išsisukineja: tai girdi, lyg galvą skaudą, tai vėl kas nors...

Abu jaunieji Kirstukai—džiausias ramsčios brigadininkui. Kleidaugiai rūpi, negu viename darbe pris-

Kirstukų šeima

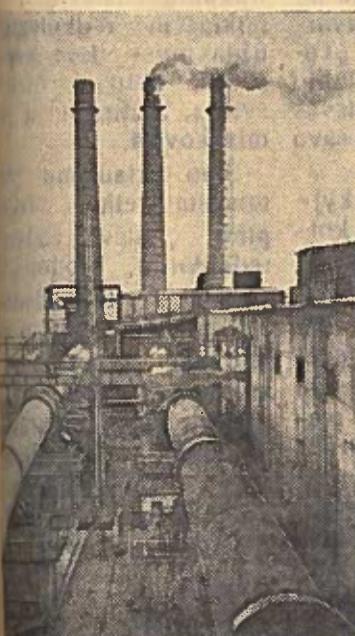
mes, — kartais juokais šauksi. Paprašė žiemos metu prižiūrėti brigados arklius — taip pat sutiko. Praeiusių metais jie išdirbo daugiau kaip tūkstantį darbadienių.

Dar du Kirstukų sūnūs mokosi Žiobiškio septynmetėje mokykloje. Vyresnysis — Albinas atostogu metu taip pat veržiasi į laukus pas dirbančius kolukiečius. Tai, žiurėk, statybininkams vandens atveš, tai arkliniu grebliu didžiausią plotą apvaliuos...

— Jei visi taip dirbtų, kaip Kirstukų Mato šeima, — pastebėjo kolukio pirmininkas Vilipas, — tai mes septynmetė per dvigubai trumpesnį laiką išvykdymame.

Darbščioji Kirstukų šeima, praėiusių metais išdirbusi 2.000 darbadienių, ir toliau iš širdies padeda kolukiniui vykdyti septynmečio planą.

J. Vytautas

Atmenė cemento gamybos pajėgumas per pa-

Ideigta daugiau kaip 200 racionalizatorinių pastiūlymų. Įmonės išaugo dešimtyje puičių žmonių. Ši septynmetė įmonės kolektyvas numato dar beveik 2,5 karto padidinti cemento gamybą. Pradės veikti nauji pajėgumai. Jau baimiama sumontuoti trečią degimo krosnį, sparčiai statomas naujas stambus žaliavų ir kuro osčias. Jkvėptas TSKP XXI suvažiavimo nuteamų, įmonės kolektyvas nutarė kefiryje technologinę liniją pradeti statyti jau ketvirtame metu ketvirtoje ir ekančiai metais perdutoti ją naudoti. Šiai metais čia bus pradėta ir 1961 metais baigta stambausla Pabaltijye ūkio ir asbocementinės vamzdžių cecho statyba.

Septynmečio pabaigoje Naujoji Akmenė bus stambausias statybiniu medžiagų pramonės centras ne tik respublikoje, bet ir Pabaltijje. Nuotraukoje: bendras Akmenės cemento-kombinato trečiosios technologinės linijos statybos vaizdas.

A. Šarkio (ELTA) nuotr.

Maskva

šiandien.

Gorkio
gatvė.N. Granovskio
(TASS) nuotr.

Paskaitinio darbo uždaviniai

Sėkmingas pirmojo septynmečio išgyvendinimas reikalauja toliau gerinti ideologinių darbų. Viena iš šio darbo formų yra paskaitinis darbas. Jį atlieka armija mokytojų, gydytojų, žemės ūkio specialistų — Politinių ir mokslinių žinių skleidimo draugijos narių.

Per šiu metų pirmajį ketvirtį draugijos nariai perskaitė 240 paskaitų, iš jų politiniai — visuomeniniai klausimais — 133 paskaitas, moksliniai — ateistiniai — 25, medicinos — 13 ir t. t. Iš 170 draugijos narių paskaitiniame darbe dalyvavo 99. Nemažai perskaitė paskaitų drg. drg. Semjonova, Pulukis, Vitkauskaitė, Pladas, Versloviene, Misnūnaitė, Kregždaite, Daugnora, Juodzevičiutė, Butkaitė, Murmaitė, Rudokas, Stumbrytė ir kt.

Aktyviai dirba šloje srityje Žlobiškio kaimo grupė (vadovas drg. Girkždys), Juodupės (vadovas drg. Masiliotis), Lukštų (vadovas drg. Matukas), Panemunėlio (vadovas drg. Pranckūnas), Salų (vadovas drg. Kregždaite).

Sėkmingai prigyja nauja darbo forma — klausymu — atsakymu vakarai, pradėti organizuoti žlobiškiečių iniciatyva.

Technikos mokslų sekcija mėsio kino salėje pradėjo paskaitų ciklą „Alomas ir atominė energija“. Paskaitų ciklas „Pažinkime pasaulį ir jo reiškinius“ organizuojamas Obeliuose.

Tačiau paskaitinis darbas dar nepatenkina išaugusių gyventojų poreikių, skaitomos paskaitos dar nepasiekia kiekvieno gyventojo. Jeigu „Tarybų Lietuvos“, „Socializmo keliu“, „Lukštų“ kolūkuose paskaita po 9–11 paskaitų, tai kli-

A. STANKUVIENĖ
Politinių ir mokslinių žinių skleidimo draugijos Rokiškio skyriaus pirmmininkas

žemės ūkio specialistai. Sekcija mažai dėmesio skiria paskaitų išklausymui auditorijoje, naujų paskaitų ruošimui. Nėra sudarytos paskaitų tematikos.

Iki šiol dalis draugijos narių vengia dalyvauti paskaitiniame darbe. Yra tokiai „lektorai“, kurie per eilę metų neperskaitė né vienos paskaitos.

Sekcijos ir kaimo grupės privalo peržiūrėti kiekvieno nario veiklą ir užtikrinti, kad visi draugijos nariai aktyviai dalyvautų paskaitiniame darbe. Artimiausiu laiku privalo išvystyti savo veiklą sekcijos. Jų uždaviniys — dirbtini planinės, ruošli naujas paskaitas, kovoti už skaitomų paskaitų kokybę, ieškoti naujų paskaitinio darbo formų.

Pagrindinis dėmesys šiuo metu turi būti skiriamas TSKP XXI suvažlavimo medžiagos propagavimui, septynmečio uždavinijų išskriminiui dirbančiųjų tarpe.

Paskaitinis darbas privalo būti siejamas su konkrečiais rajono, kolūkio, įmonės, tarybinio ūkio, brigados, skyriaus uždaviniais, privalo mobilizuoti dirbančiuosius šių uždavinijų sėkmingam išgyvendinimui.

Mūsų sieninė spauda

Sienlaikraštis turi būti aktualus ir kovingas

Pavasario galvus vėjas išjudina ir seną, ir jauną, o ypatingai žemdirbius, nes jiems šiuo metu daugiausia rūpesčių.

O šiomet, pradedant pirmąjį septynmečio pavasarį, kiekvienam iškyla daug naujų minčių. Žemdirbiai pasiryžo išauginti dar brandenius javus, daugiau paruošti pašaru, kad pleno ir mėsos gamybą padidintų net kelis kartus.

Ialkraštis „Laisvas žodis“, deja, juo niekas nesidomi. Išleidus naują numerį, prie jo beveik nepamatysi kolūkietėlė. Kodėl? Atsakyti galima labai ir trumpai: sienlaikraštis neįdomus, nekovingas! Jis nėra patrauklus nei savo išore, nei turiniu.

Paskutiniame sienlaikraštio numeryje patalpinti tik du straipsniai. Pirmasis pavadinatas „Sėja—derliaus pagrindas“. Deja, tame

SĒJA — PER 8 DIENAS

B. MACIJAUSKAS
„Aušros“ kolūkio jungtinės brigados brigadininkas

daugiau taip pa-
sėliuos dobilų
Daugia
sėlius |
nais m
25 ha
nal tun
Be to, i
sime 7
pašarin
pašarin
neskait
melžej
ju prile
puose.

Mes nuo šių metų rimtais kovosime dėl spartaus gyvulininkystės produktų gamybos didinimo. O be gero gradiņių kultūrų derliaus ir stiprios pašarų bazės to nepasiekisi. Jau dabar mineralinėmis trąšomis patrešėme žiemkenčius,

Obelių I vidurinės mokyklos pionierių ir moksleivių

KREIPIMASIS

Į visus rajono pionierius ir moksleivius

Jaunieji leniniečiai, moksleiviai! Visa mūsų šalis su dideliu entuziazmu, ryžtingumu išsijungė į septynmečio uždavinijų išgyvendinimą. Tai svarbu kiekvienam. Juk šių užduočių pirmalaikis išgyvendinimas — didelis šuolis į komunizmą.

Partija ir vyriausybė nori, kad mes būtume išsilavinę žmonės, drąsus į ryžtingi gražiosios mūsų ateities — komunizmo statytojai. Mums labai patiko raseiniečių kvietimas iš jaunų dienų mokyti gyventi komunistiškai, išsijungti į visuomenei naudingą darbą. Šiam kvietimui mes visi su džiaugsmu pritarėme ir ausprendėme padėti žemdirbiams gaminti mėsą, kad greičiau pralenktume kapitalistines šalis pagal mėsos gamybą vidutiniškai vienam gyventojui.

Mes, Obelių I vidurinės mokyklos pionierių ir moksleivai, išpareigojame:

1. Šiai metais mokykloje padidinti triušių fermą iki 60 geros rūšies veislinių pateilių, kad sekančiais metais vien mokyklos fermeje galėtume užauginti 1400 triušių.

2. Kadangi mokykloje neturime geros fermos ir narvų, šiai metais kiekvienas pionierius ir moksleivis augins nemažiau kaip po 2 triušius namuose. Visi išauginsime 880 triušių. Pristatomi valstybei triušiai vidutiniškai sveria nemažiau kaip 2,5–3 kg.

3. Vasaros metu triušių fermos išlaikymui paruošime užtektinai pašaro, augindami prie mokykliniame darže pašarinius šakniavaisius ir kopūstus. Be to, kiekvienas prišlēnausime po 50 kg gero šlono.

Mes kviečiame visus rajono pionierius ir moksleivius pagal savo galimybes sparčiai auginti triušius, stiegti jų fermas. Tuo mes prisidėsime prie visalaudinio reikalo — septynmečio užduočių įvykdymo.

daugiau taip pa-
sėliuos dobilų
Daugia
sėlius |
nais m
25 ha
nal tun
Be to, i
sime 7
pašarin
pašarin
neskait
melžej
ju prile
puose.
Vos
voms,
simė i
jdirbasi
negu a
met i
derling
padidili
riais iš
laukus
torius
jamas
kolūkis
Kupčit
montue
tūrius
traktor
vas,
Dauge
liksime
vienu
išleisi
Mes i
ir enei
nių ku
me pe
Bendi
lyje 196
iki 10.
Kol

DER
— K
tėlesni

trūkui
laikra
uždav
roves
šviesą
mis k
Šiu
miaus
pinti
redak
vede
Tačiai
leidin
kalas.
itauk

toles, o
nėtū pa-
me 56 ha-
eračyno.
oliu pa-
klekvi-
odinsime
ca per-
k 16 ha.
es augin-
tū, 3 ha-
stū, 5 ha-
navaisių,
cieviena
po 25 arus
ose skly-

vus dfr-
vieno el-
Dirvas
i geriau
juk šle-
kultūrų
sumatėme
centne-
gadoje i-
ujas trak-

valruo-
lo mūsų
lninko A.
eral atre-
asis trak-
5. Vieno
šime dis-
—sėsimė,
darbų at-
ais. Kiek-
j laukus
čiu arklių.
ime jegu
ad grūdi-
ja atliktu-
ias.

derlius sa-
numatomas
du pūdu.

atelje

LITERATŪRA ir MENAS

Iš jaunuju kūrybos

D. Kairys

Gimian prie Nemunėlio seno,
Kur pušys ąžauja krante,
Romantiškoj dainorių žemėj,
Gražių saulėlydžių krašte...

Ir augau aš su liepom kluono,
Su baltu lauko berželiu.
Kasmet daugiau vis tėvo
duonos
Atklaudavau aš kąsnelliu...

E. Mezginaite

PALYDOVAS

Palydovas!
Ne, mergalte, ne tavasis—
Su tavim jis neskaltys žvaigždžių.
Ja į erdvę vienas veržias drastai
Kaip svaja paklydus—be kelių...

Palydovas!
Ką ir bekalbėti—
Iš pasenisi mana daina,
Kai Štandien nėjomi žmogaus
planetem
Praturtėja Šaulės sistema.

Kai mams tollai, kas mums erdvę
aukštis,
Kai žmogaus jėga tokia beribė!
Skrieja, skrieja lyg laisvūnas
paukštis
Palydovas, žvaigždute sužibęs...

Kasmet užaugdavau po
sprindį,

Bet beržas pralenkė mane.
Man pasakom motule grindė
Visas vaiklinčio svajones...

Ir Štandien aš, motut senoji,
Laimingas ir džiugus esu,
Kad tartum pasakojo tavojoj
Gimtinėj mano taip šviesu...

R. Pupelis

Kokią dainą
Dabar man dainuoti,
Jeigu visko ligi valiai turia?
Mėnesienos nakčia
Oai klapoti
Laukuose, tarp beržų, žiburių?

Aš dainuosiu
Rytmetį anksty,
Mūsų žemės galingą žygiamą,
Aš dainuosiu
Užesj trankų,
Fabriky ir gamykly aleavimą.

Darbininklių ranką paspausi,
Pats stovėsiu prie staklių per
dieną.

O paskui
I laukus nukeliausiu
Ir daina apdalinei kiekvienu.

Pastaraisiais metais
išleista nemaža kelionės
ispūdžių. Jų tarpe bene
didžiausią dėmesį atrė-
pia J. Baltušio knyga
„Kas dainon nesudėta“. Tal
ispūdžiai iš kelio-
nės po Lietuvą.

Meilė Tėvynel, gimi-
taijam kraštu, jos žmo-
nėms—toks yra pagrin-
dinis knygos motyvas.
Iš pirmo žvilgsnio alro-
do, kad rašytojas gana
prabėgomis pasakoja,
kā jis pamalė prieilą
vasarą, keltaudamas iš
Vilniaus į Anykščius,
Kupiškį, Svedasus, Kre-
tingą, Palangą, Zarasus
bel kitas krašto vietoves.
Bet iš tikrųjų kiek daug
šilių žodžių pasakyta,
jaudinančių vaizdų nu-
plešta!

Rašytojas valzduoja
ne tik tai, ką matė, bet
ir tai, ką pergyveno,
kuo džiaugėsi ir kuo
susirūpino gražiosios
tėviškės miestuose ir
kaimuose.

Ypač jaudinantys pa-
sakojimai apie senaji ir
naujaji kaimą. Pro mū-
sų akis praslenka bu-

lienai pasidare giliai ji
paliki.

Skilandis tikriausiai tilp-
tu mano lagaminėlyje,—
greit sumetė Baubliénė.—
Tik reikia iš ten išmesti tuš-
čias dekoalonos bonkas ir
pudros dėžutes”.

— Skilandis, pasakysiu,
neblogas,— pradėjo Baubliénė.— Man jis labai patiko.

— Ir kiaulė buvo nebioga,
pasigyrė šeimininkė.—
Kad supenėjom, tai supenė-
jom!

Baubliénė atsakymu nebu-
vo patenkinta.

— Žinai, brangioji, tokio
skilandžio ir miestie nevisda-
da gausi,— aplinkiniu keliu
suko prie reikalo Baubliénė.

— Manė čia niekas ne-
aplens, didžlavosi Danienė.
— Ne viena bėgo kiaulės
patarimo.

Baubliénė paėmė niršulys:
na, ir kvaila ši kaimo boba,
reikalo nesuprantą.

Ji nutarė nesivaržyti ir
tiesiui keliu žengė prie likslo:

— O skilandėlis mano vy-
reiui patikti,— kalbė-
jo Baubliénė.— Ir kaimą il-
glau prisiminčiai...

Ilgai negalvojusi Danienė
atplėve gerą gabala skilan-
dzio ir padavė ji vienšali:

— Parvežk nors vyrui pa-
ragaut. Jis gal kiaules leng-
viau perneša, kaip brolinė...

Baubliénė, truputį išsiel-
dusi, atsisveikindama tik su-
papsėjo lūpomis netoli Da-
nienei ausies ir skubiai pa-
traukė vienkelio link, kur
netrukus turėjo ateiti auto-
busas.

Kiemė buvusi Danienės
kaimynė nusispiove.

— Tavo vienšalia— tikra
kiaulė: padovanajo tokį ga-
baį skilandžio, o ji net ne-
padėkojol

Daniene žiūrėjo į nuelan-
čią Baubliénė ir net susigėdo
nuo į galvą atėjusios min-
ties: „Kiaulė bent naudą ne-
aa. O dėl ko gyvena Baub-
liénė?“

vusios jvairių grafų
Tlškevičių tévonijos su
šlurpliomis baudžiauninkų
bel kumečių gyvenimo
nuotrumpomis, po-
no Plechavičiaus „sos-
tapiiliis“ Skuode su kru-
vinojo generolo aukomis,
„nuždytomis vi-
dury dienos, buržuazi-
nių įstaigų saugolų
aktivizdoje, matanį šim-
tams liudininkų ir tylo-
mis laimlnant pačiam
„tautos vadui“ Smeto-
nai...“

Rašytojas, keltaudamas iš
Vilniaus į Anykščius,
Kupiškį, Svedasus, Kre-
tingą, Palangą, Zarasus
bel kitas krašto vietoves.
Bet iš tikrųjų kiek daug
šilių žodžių pasakyta,
jaudinančių vaizdų nu-
plešta!

Rašytojas valzduoja
ne tik tai, ką matė, bet
ir tai, ką pergyveno,
kuo džiaugėsi ir kuo
susirūpino gražiosios
tėviškės miestuose ir
kaimuose.

Ypač jaudinantys pa-
sakojimai apie senaji ir
naujaji kaimą. Pro mū-
sų akis praslenka bu-

FEJETONAS

SKILANDIS

JONAS VARNAS

Šio susitikimo nuoširdumą
Danienė jautė dar ir vėliau,
šiostydama nuo veido dažų
ir pudros pėdsakus.

Danielė neautė didelės
simpatijos Baubliénel, Jos vy-
ras ne kartą skundėsi savo
žmona. Tačiau viešnia palie-
ja viesniai: Danielė ne tik ją
nuoširdžiai priėmė, vašino,
bet šeimininkė net skilą-
džio nepagaliūjo praplauti.

— Atvažiavau kokial sa-
vaitel kaimiško oro para-
gauti,— smagliai jautėsi vie-
šnia.— Vyras negalėjo: dabar
pas mus vyksta tokios staty-
bos, kad inžinieriams net
pietu nėra kada pareiti.

Baubliénė buvo puinaus
veldo trisdešimties metų mo-
teris, su dideliu lyg saga
apgamu smakre. Jos plaukai
taip keistai buvo susukti,
jog Danys, išeldamas prie
sėjos, žmonai pašnibdėjo:

— Baubliénel — pažinus
skilandžią šuktelėjo Da-
niene ir skubinosi pasitikti
vienė. Tai buvo jos vyro
vienu.

— Sveika, brölienel — atsi-
gi viesniai, ir smulkutė
larsi pradingo, pri-
stata storulės Baubliénės...

Aptarė Baltrūno apysaką „Tolimi keliai“

Rokidio Edvardo Tičkaus vardo vidurinė moky-
kaičio aptarė Baltrūno apysaką „Tolimi keliai“

Ekonominiai ir kultūriniai pasikeitimai Lietuvos
1940 metais—tokia buvo mokytojas Malaičia-
tama. Pagrindinius apysakos horaius apibūdino
Plaidienė. Tomomis „Vokiečių okupacija—di-
arybinės liaudies lėbandymas“ ir „Žemės ūkio
vykdyzinių pavaizdavimas apysakoje“ kaiybėjo
Kondrationė ir Zavitaite. Mokytoja Sima-
nė teisiniagai atskleidė reakcinės dviasiškių
liauzinių nacionalistų pragaištingą veiklą pokariui
istorijai. Apysakoj parodyta mokyklos valdmenų ko-
munitas už socializmo pergalę Tarybų Lietuvos palie-
ja mokytojas Vajega. Apysakos aptarimą apibendrino
mokytoja Daunienė.

Positiviuoseji palietai ir naujuosis tarybinės mo-
kystės uždevinius kuriant komunistinę viltuomenę.

J. Kalaičiūnenė

— Kuodas — kaip mūsų
kanapėtos...

Kada moterys paliko vie-
nos, viešnia Danienės pa-
klausė:

— Jūs, aišku, niekur ne-
dirbate kaip ir aš? — ir dėl
to neabejodama Baubliénė
syptelėjo: — Ar tam gavome
vyrus, kad dirbtume?

— Kalp tai nedirbū? —
— nesustiko Danienė. — Jei net-
kit, galu ir darbo knygutę
parodyti.

— Darbą, tur būt, pasirin-
kote lengvesnį? — toliau
pasiteiravo viešnia.

— Kiaules šeriu, Darbas
atsakingas ir ne iš lengvuų.

— Kiaules! — net pašoko
pasibaisinti viešnia. Dabar
Baubliénė atrodė, kad ne
tik kambario oras, bet ir pa-
ti šeimininkė kiaulėmis atsi-
duoda. Baubliénė net ir pati
nežinojo, kodėl ji visada blaurejosi šiaisiai gyvuliams.
Nuo to laiko, kada susi-
lypusi vienė Baubliénė
pavadinė „miesčioniška
kiaule“, jos neapykanta šiemis
gyvuliams dar labiau padide-
jo.

Nerukus Danienė pradėjo
ruoštis į fermą.

— Gal einau kartu? —
— pavedė ji viešnią. — Pažiū-
rėsi, kokį mes pernai pui-
kia kiaulidė pastatėm.

Baubliénė raukėsi:

— Pui, negaliu tū kiauliu
perneiti...

Daniene išėjo viena.

Dvi dienas pragulinėjusi
po klevu, Baubliénė pradėjo

ligėtis miesto šaligatvių.

— Reikia važiuoti, — nu-
sprendė ji, nors šeimininkai
ir draudė.

Nerukus Baubliénė su
šeimininkė nuėjo į kieti pa-
siltinių lėtpalčio.

Pamačius kabant dar di-
desnę pusę skilandžio, Baub-

Kas dainon nesudėta...

...Dideliu žingsniu žengia mažas žmogeliukas. Jo rankose — atskleista knyga. Jis taip įsigilinęs į skaitymą, kad nepastebi... Tai „Knygos mylėtojas“ — vienas žinomo lietuvių medžio drožėjo Juozo Laurinkaus darbų.

Daugybė darbų sukūrė per savo gyvenimą skulptorius-savamokslis. Jo drožiniai eksponuojami Vilniaus, Maskvos, Leningrado muzejuose, įtraukti į visasajunginių ir tarptautinių parodų katalogus.

Juozas Laurinkus atšventė savo gyvenimo 50-metį. Liaudies meistras atliko nemažą karybinį darbą, kuris išskelia jį į geriausią Lietuvos liaudies menininkų gretas. Jis pirmasis iš jų primitas į respublikos tarybinių dailininkų sajungą.

Nuotraukoje: liaudies menininkas J. Laurinkus.

PO SPALIO VĒLIAVA

4 psl. 1959 m. balandžio 4 d.

VIS PER TĄ NAMINE...

Kur „Naujosios sodybos“ kolūkio sąskaitininkas J. Michailovas prisisturbė namų – tiksliai nežinome. Varagu, ar prisimena ir pats Michailovas, nes jis geria dažnai ir daugelyje vietų, o be to jam tuo metu alkoholis visus mazgus galvoje buvo sumaišęs. Žinome tik tiek, kad šis sąskaitybos darbuotojas tą vakarą traukė namo, sunkiai vilkdamas švinines kojas geležinkelio pagėgiais.

Atsiliko taip, kad Michailovą apėmė mlegas žymiai anksčiau, negu jis spėjo paraišti namo.

Et, įmisi ir prigulstu tarp geležinkelio begiu, – sugaluojo Michailovas. – Vis šokta tokia užuovėja...

Nesėjo Michailovas atsigulti, o tolumoje pasigirdo nuo Daugpilio ateinančio traukinio dundėjimas.

Retkėtų praleisti, – sumete Michailovas. Tačiau, apimtas snaudulio, pradėjo pykti: – Na ir reikėjo čia tarp traukinio nakties metu trankytis! Tik žmonėms miegoti trukdo...

Ir Michailovas, apsiuersdamas ant kito šono, sau po

nostimi suburbultavo:

– Del tokio menkniekio nesikelstu!

Netrukus atpūškavo traukinys. Garvežio mašinistas, pastebėjęs ant geležinkelio gulintį žmogų, vos spėjo sustabdyti sastatą. Geležinkeliečiai ikele Michailovą lyg rastą į vagoną ir nuvež į Obelių geležinkelio stotį.

Dabar apie tai kolūkiečių ir tekalba:

– Žiūrėk, tu man, Michailovas traukinį sustabdė. Sako jū už tai nubausių.

Gera, kad nors galva ant pečių pasiliko. Tegu ne bendrauja su namine.

O kokia sąskaita šiam sąskaitininkui pateiks kolūkio valdyba?

K. Beržinis

Yra sakoma: „Kas nedirba, tas nevalgo“. Deja, kaireliediams šio posakio geriau ir nepriminti. Jie tuo atsas:

– Netiesa! Pažiūrėkit, Savickų Romas nieko nedirba, o ne tik valgo, bet ir degtinę maukia.

Ir tikrai. „Kairelių kolūkio kolakietis“ Romas Savickas, būdamas jaunas ir sveikas kaip ridikas, ištisus metus tinginiauja, valgydamas senutėvų uždirbtą duoną. Tačiau ir to negana. Jis iš nuobudlio pradėjo girtuokliauti, pasilinksmini muose triukšmauti ir pagaliau... kortuoti. Ir vis iš senų tėvų sąskaitos.

Romo pavyzdžiu pasekė ir kolakietis Vladas Redeckas.

Ir kaip jiems ne geda? J. Samuolis

Iš užsienio lietuvių spaudos

Žvėries atsiminimai

Buvęs hitlerininkų talkininkas generolas Raštikis nesenai Amerikoje paraše atsiminimus, kuriose jis megino save vaizduoti „patriotu“. Su dideliu pasipiktinimu šio niekšo meilė demaskuoja užjūryje gyvenančių pažangū lietuvių, tame tarpe ir Kanados lietuvių laikraštis „Liaudies balsas“. Pasak laikraščio, šis sužvėrėjės ponas generolas neslepia savo niekščiukumo. Tuo metu, kai hitlerininkai užpuolė mūsų šalį, generolas Raštikis sėdėjo Berlyne, su „kūnų ir dišia“ parsiavęs Gebetsui. Stai kai jis rašo apie pirmąjį karo dieną: „Skubu prie radijo aparato. Jau kalba Goebels. Aišku. Karas.. Vokiečių lėktuvai sij rytą subombardavo Kauno aerodromą. Bet ką čia bombos, nors jos krenta ir į mūsų Kauną! Jos neša džiaugsmą...“

„Ar bereikalingi komentarai prie šio sužvėrėjusio ir amžinai supuvusio lietuviško niekšo džiaugsmo – klansia laikraštis. – Dega Kaunas, dega visa Lietuva, Palangoje Lietuvos valkūčiai nuo vokiškų kulkų, kaip nuo aštraus dalgio krenta, o gen. Raštikis, o Smetona, o visi kiti tos pasitulėlių kliukos išsigimėliai nesitveria džiaugsmu. Jiems nebaisios vokiškos bombos. Jiems neklaiklos raudos Lietuvos mirštančių motery, senelių ir vaikų!“

„Vien tik pagalvojus apie tuos pabaistas, – pabrėžia laikraštis, – šalti šiurpuliai supurtu visą kūną!“

DĖDE APYNELI!

Obelių tarybinio ūkio darbininkai Romas ir Antanas Pipinių tik spėj atsiti iš darbo – jau, ži-

rėk, ir traukia pas šio tarybinio ūkio darbininkus Norkūnų ar Cibulekį, kur veikla karty kiubas.

– Kortos – polingas amatas, – eidami kalbėjosi Pipinių. – Per pusvalandį galima išlošti tik, kiek ir per penkias dienas neuždirbasi.

Jų žodžiai tikrai išel-pildė. Tik kortos padarb nedidelę pataisą: Pipinių maždaug tokį sumą ne išlošč, bet pralošč. Jų keilių dienų uždarbis ateidė į Cibulekio ir Žukausko kišenės.

– Nėjo korta, – skundėsi Pipinių.

Kitą yakarę jie nuo atsilaščiai...

Tarybiname ūkyje veikia ir antras karty klubas – tai Papilių skyriuje pas Valski arba Linartą. Lošama iš pinigų. Čia kaip nuolatinį lošėjų gali pamatyti Bagdoniškio septynmetės mokyklos mokinj R. Pupelį. Lošdamas per naktis, jis kartais nebe-nusina į pamokas...

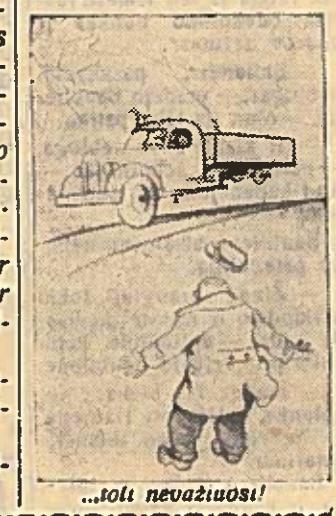
Ką duoda toki lošimas? Štai Valakys ištisais valandas prasidėti prie karty, o žmona neturi su kuo kroenes pakūrenti – vla iš miško ant počių žabus velka. Ir uždarbis vėjaus nusina.

Laikas, labai laikas, Dėde Apynėli, diome kortuo-tojams sukurti gerą pirtį, kad joms prasitų noras ir rankas kortas pamiti.

J. Zylėnaitė
A. Jurkus

ANT VIENO RATO...

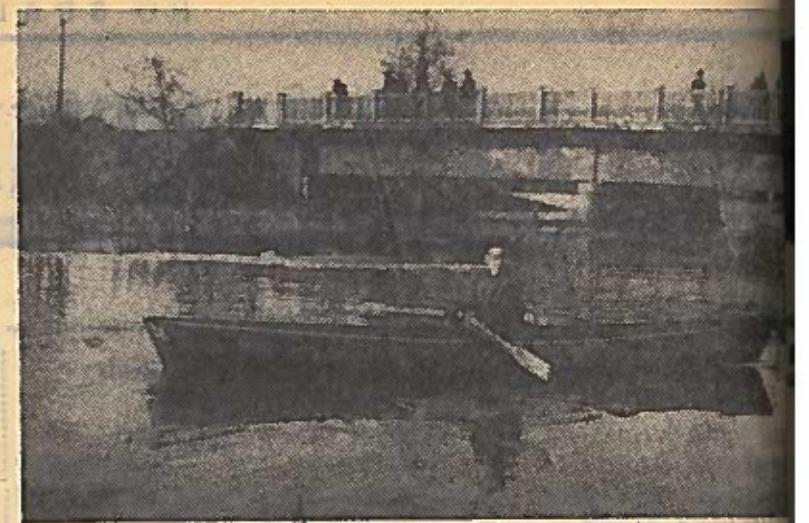
Socializmo keliu ir Bendrosios žemės kolūkioose biogai prizūrimi sunkvežimiai.

...toli nevažiuosis!

Pabégėlis kramto pirštus...

Tas pats Kanados pažangų lietuvių laikraštis išspausdino vieno iš Tarybų Lietuvos pabégusio lietuvių laiką, kuriamo jis aprašo savo kančias ir kryžiaus kelius. Pradžioje pabégėlis pateko į Vakarų Vokietiją, kur gyveno barake bei bastesi su tuščiomis kišenėmis be darbo. Po to užsirašė į Kanadą. Bet ir čia ne geriau: pradžioje valkščiojo be darbo; kurį laiką padirbėjės prie sezoninių darbų, vėl neteko darbo... Ješkot kur nori darbo, – rašo šis pabégėlis, – bet jo niekur nerasi, nes leško šimtai,

PAVASARIS PRIE OBELIU EŽERO.

F. Karpevičiaus fot.

Stokime į Raudonojo kryžiaus draug

Mūsų šalyje ypatingai didelis dėmesys kreipiama į žmogaus sveikatą. Tarybų valstybė skiria didžiules lėšas plėtimui profilaktinių ir gydymo įstaigų, ruošimui medicininų kadru, medicinos mokslo vystymui. Sveikatos apsaugos srityje iškelti didžiuliai uždaviniai. Norint išvykti tuos uždavinius, reikalinga, kad visi gyventojai padėtuose sveikatos apsaugos darbuotojams. Pagrindinis tarybinės medicinos principas yra susirgimų profilaktika, t. y., priemonės apsaugoti nuo susirgimų. Taip pat didelę reikšmę turi anksčiausios susirgimų atpažinimas ir tinkama pirmoji pagalba. Su šiai pagrindinės principais turi būti susipažinėti visi gyventojai, kitaip sakančių, turi būti keliamas gyventojų tarpe sanitarinė kultūra.

Raudonojo kryžiaus draugijos pagrindinis uždavinys yra kelti gyventojų sanitarinę kultūrą, i Jungti juos į sveikatos apsaugos organų sanitarinę–profilaktinę darbą. Rėikalangių propaguoti sanitarius ligdžius, pav., švaros reikšmę, rankų plovimą prieš valgį, tinkamą daržovių, vaisių maisto paruošimą, kambarių vėdinimą, oro, saulės reikšmę organizmo sveikatai ir t. t. Kiekvienas gyventojas privalo žinoti, kaip sudaryti tinkamą sanitarienę-higieninę aplinką savo bute, gyvenvietėje. Reikalinga tinkamai i rengti šulinius, pirtis, sutvarkyti atmatų duobes, kuo daugiau ir

tūkstančiai... Jei nesumokësti už kambarį iš anksto, tai tave išmeta iš kambario; tada gyvenk kur nori, nors ir ant gatvės.

Laiško autorius pažymi, kad jis pabėgo iš Lietuvos pavelkias prieškos propagandas, ku-

PRANEŠIMAS

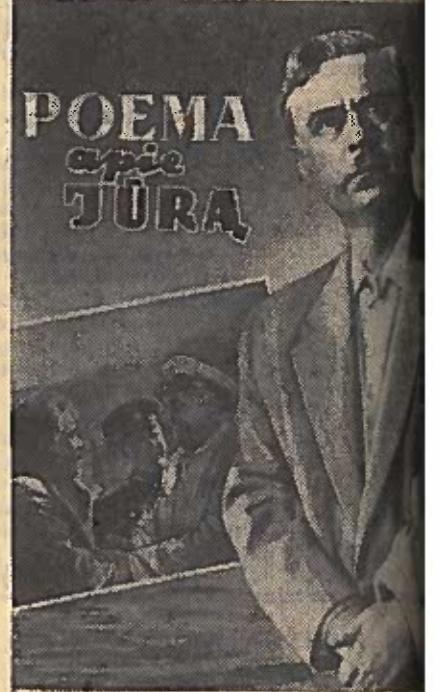
Balandžio 5 d. 13 val. Roklių turos namų salėje įvyks laikraštų ratara ir menas“ ir „Po Spalio skaitojo konferencija.

„Literatūros ir meno“ Po Spalio vėliava“ redak-

Redaktorius Z. LAPINSKAS

Kinoteatre „SAULUTÉ

balandžio 4–5 d. d. — Likimo

balandžio 7–8 d. d. — Poema

Juodupės vidurinės mokyklos mokytojas reiškia gilią užuojaudą mokytojai

Stefai Šiekienel

dėl jos motinos mirties.

Rokiškio ryšių kontoros darbuotojai

Semionovo Jegoro

mirties reiškia gilią užuojaudą j